

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Historico-Theologicae In quibus expenditur an
verè dicatur: Lovanienses sunt condemnati per Decretum
SS. Domini Nostri Innocentii XI. Proscribentis LXV.
Articulos?**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

Conclusio Duodecima. Idem intentum ostenditur circà Propositionem
duodecimam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40472

nimis alienos? Unde collegerunt istis deesse gratiam sufficientem ad talem dilectionem, & cum juxta ipsos nunquam sit obligatio etiam in pessimis, nisi adsit gratia sufficientis, factum hinc videtur ut obligationem istam negarent. Quod locum non habet in Lovaniensibus, qui cum Augustino profitentur, gratiam Dei non omnibus dari: quibus datur, misericordia Dei gratuità dari: quibus non datur, justo Dei iudicio non dari: quod postremum maximè obtinet in illis qui gratiam non petunt, imò per mundanos affectus à corde suo positivè excludunt. Non modò internam Proximi, etiam inimici, dilectionem requirunt Lovanienses, sed insuper volunt ut semper maneat in corde; non quasi ve- lint ut semper adsit actualis super qua fiat actualis reflexio, sed sufficit ipsis habitualis, simili constitutioni quam in corde fovet habituatus avarus, ambitiosus, libidinosus &c. singuli respectivè erga suæ cupiditatis objecta; id est constitutio habitualis, non otiosa illa quâ multi contenti sunt, sed actuosa, atque ad actum ipsum incitans. Hoc sensu requiritur, ut dilectio inimici sit semper in præparatione animi, sive ut animus semper promptus sit ac paratus ex dilectione succurrere inimico. Et hoc est quod exprimit Augustinus epist. 5. Teneantur in secreto animi patientia cum benevolentia, in manifesto id fiat, quod eis videtur prodesse posse, quibus bene velle debemus.

CONCLUSIO DUODECIMA.

Idem intentum ostenditur circà Propositionem duodecimam.

DUODECIMA propositione: *Vix in secularibus invenies, etiam in Regibus, superfluum statui.* Et ita vix aliquis tenetur ad eleemosynam, quando tenetur tantum ex superfluo statui. Hanc propositionem, inquit de Filguera, tenuit Vasquez in opusc. c. 3. de eleemosyna dub. 3. num. 26. & cap. 4. num. 15. quem postea secutus fuit Diana part. 2. tract. 16. resol. 26. addens, divites non esse condemnandos circà preceptum largiendi eleemosynam, quia non tenentur inquirere pauperes, nec tenentur largiri eleemosynam in communibus necessitatibus, & bona superflua non facile in ipsis, etiam ditissimis, reperiuntur. Hec Diana qui eandem sententiam prosecutus fuit part. 5. tract. 8. resol. 20. Coninck. disput. 25. dub. 1. num. 110. & Castrus Palauus tom. 1. tract. 6. disp. 2. punct. 2. num. 2. in fin. Ex his pro illius doctrinæ praxi fortassis concluderunt illi, quibus promorum regulâ sufficit probabilitas, id est, Adversarii nostri, Secùs Lovanienses, hi enim pro regulâ morum statuunt legem æternam, cum quâ dicta propositione nullatenus consistit, ut patet ex sequentibus S. Scripturæ locis. *Propter mandatum assume pauperem: & propter inopiam ejus ne dimittas eum vacuum.* Perde pecuniam propter fratrem & amicum tuum &c. inquit Sapiens Eccl. 29. item Proverb. 21. *Qui obatur aures suam ad clamorem pauperum, & ipse clamabit & non exaudietur.* Clarissime etiam adversatur Christo Domino precipienti: *Omnia quaecunque vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis.* Quis enim in egestate constitutus non vult etiam à secularibus sibi dari eleemosinam? Item huic sententiæ Christi Judicis: *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & Angelis ejus. Esuriri enim & non dedisis mihi manducare; sitiiri, &c.* Non minus eadem propositione repugnat Apostolo Paulo 1. ad Tim. 6. *Divitibus hujus saeculi præcipue non sublime sapere, neque sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo (qui præstat nobis omnia abunde ad fruendum) bene agere, divites fieri in bonis operibus, facilè trahere, communicare.* Item Apostolo Joanni. *Qui habuerit substantiam hujus mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo: quomodo charitas Dei manet in eo?* Merito prouindè ad instantiam Episcopi Gandensis Lovanienses præter alios 25. Articulos, anno 1657. reprobarunt hunc: *Superfluum non est quod homines servant pro statu sui vel parentum qualitate habità vel adipiscenda: ideoque vix poterunt inter seculares invenienti*

inveniri qui superfluum habeant. Notatu dignum quod dicta propositio mirè consentiat 5. 6.
¶ 7. quatenus ex his sequitur quod toto tempore vita, si exiguum excipias, liceat sæculum amare amore prædominante, sive pro fine ultimo habere mundum; cui fini affe-
quendo admodum opportunum est divitias non in pauperes erogare, sed suis cupiditati-
bus reservare. Ut non tantum quæ in Adversariorum doctrina hic improbantur, sed
etiam quæ nos in hâc materiâ sentimus, ostendamus; dico ex assignatis Scripturæ locis
consecutarium esse, quod non tantum in extremâ necessitate, sed etiam in communi te-
neamur ad eleemosynas. Deinde quod non tantum ad eas teneamur ex superfluis statui
adipiscendo, sed etiam ex iis quæ soli statui jam adeptro sunt superflua. Præterea quod
non tantum de iis quæ mundus reputat superflua, sed etiam de illis quæ vitæ juxtâ mo-
destiam, ac sobrietatem Evangelicam institutæ supersunt: quia sententiae ex Scriptura S.
allegatae nullam faciunt mentionem extremæ necessitatis pauperum, nullam superfluo-
rum respectu status adipiscendi, nullam quoque habent rationem eorum quæ mundana
cupiditas superflua vocat, sed omnes potius contrarium exprimunt vel satis insinuant.
Quomodo potueris, inquit Tobias, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundantier tri-
bue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Tob. 4. Consonant hæc
S. Augustini: Quidquid excepto viâ mediocri, & vestitu rationabili superfluerit, non luxu-
rie reserveretur, sed in thesauro cœlesti per eleemosynam pauperum reponatur. Quidquid enim no-
bis Deus plusquam opus est, dederit, non nobis specialiter dedit, sed per nos aliis erogandum
transmisit. Serm. 219. dd temp. Item in Psalm. 147. Multa superflua habemus, si non nisi
necessaria teneamus. Nam si inania queramus, nihil sufficit. Fratres querite quod sufficit operi
Dei, non quo sufficit cupiditati vestra. Forma uestra, corpus uestrum, anima uestra, hoc totum
opus Dei. Quere quæ sufficient, & videbis quâm pauca sint. Nec attendendum solum quibus
carere quis possit, sed etiam quantum proximum indigeat; ut quo major hujus indi-
gentia, eo plura tibi substrahere debeas etiam quandoque cum notabili tuo incommodo
dum ita exigit majus incommodum illius quem sicut nos ipsos diligere debemus. Quæ
lex non solum ad cœlibes, sed etiam ad conjugatos, Patres quoque ac Matres familias
(proportione servatâ) extendenda est. Consecutarium hinc est quod non possit quis,
attentâ hâc lege charitatis, bona sua pro libitu expendere, aut quibus vult donare, vel
testamento relinquere; neque enim præceptum de eleemosynis largiendis minis obligat
morientem quâm viventem; immo obligat magis, saltem eo titulo quod ipse tunc suis
indigeat minus. Hactenus dicta specialius obligant Ecclesiasticos, maximè illos qui ex
bonis Ecclesiæ vivunt, siquidem bona ista singulari & arctiori titulo pauperibus de-
bentur, dum necessariæ ministrorum sustentationi supersunt: nec tamen illicitum est ut
beneficia Ecclesiastica acceptent divites, dummodò quæ ex bonis Ecclesiæ & aliis ex. gr.
patrimonialibus simul sumptis supersunt, pauperibus largiantur. Ad utrumque præ
Laicis & Ecclesiasticis aliis ex solo patrimonio viventibus, arctius obligantur.

C O N C L V S I O D E C I M A T E R T I A.

Reproducuntur in compendio quadam ex argumentis, pro scopo harum Thesum ante allegatis.

M Anifestum est quod Lovanienses pro 65. Propositionum condemnatione obtinendâ
egerint, eamque re ipsa impetraverint; unde & pro illa jam obtentâ Sanctissimo
D. N. Innocentio XI. his verbis gratias egerunt: *Sacra Theologiae Doctores à Theologica Fa-
cultate Lovaniensi deputati ad Apostolicam Sedem, summas Sanctitati vestra debent & agunt
gratias pro diuturnis adeò & molestis laboribus, quos vestra Apostolica sollicitudo fuit dignata
propositis per ipsos ex morali Christianâ articolis impendere. Certè non solum præfata Universitati,*
sed